

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta

2010/2234(INI)

28.1.2011

LAUSUNTO

kulttuuri- ja koulutusvaliokunnalta

työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnalle

ammattillista koulutusta koskevasta eurooppalaisesta yhteistyöstä Eurooppa
2020 -strategian tueksi
(2010/2234(INI))

Valmistelija: Maria Badia i Cutchet

(*) Valiokuntien yhteistyömenettely – työjärjestyksen 50 artikla

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. toteaa, että uudessa digitaalitaloudessa luovuus sekä tieto- ja viestintätekniikat luovat ammatilliseen koulutukseen tiiviisti kytkeytyvää uutta liiketoimintakulttuuria, jonka avulla voidaan helpottaa jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä ja hyvien käytänteiden vaihtoa ammatillisen koulutuksen laadun parantamiseksi, minkä vuoksi ammatillinen koulutus on aika asettaa toimintasuunnitelman keskiöön erityisesti, jotta voitaisiin vastata Eurooppa 2020 -strategian haasteisiin, kuten EU:n yleistavoitteeseen, jonka mukaan 30–34-vuotiaiden korkea-asteen tai vastaavan tason koulutuksen suorittaneiden osuus on nostettava 40 prosenttiin;
2. korostaa sosiaaliseen ja yhteisvastuulliseen talouteen liittyvien toimintamallien merkitystä tämän uuden liiketoimintakulttuurin kannalta ja muistuttaa, että sen vuoksi ammatillisten oppilaitosten ja myös korkeakoulujen on annettava opiskelijoille perusteelliset tiedot kaikista yrittäjyyden muodoista, myös sosiaalisesta ja yhteisvastuullisesta taloudesta sekä vastuullisesta ja eettisestä yrityshallinnosta;
3. korostaa, että olisi laadittava selvitys aloista, joilla Euroopan unionilla on tai voisi olla maailmanlaajuinen kilpailuetu ja joiden edistämiseksi olisi kehitettävä lisästrategioita;
4. muistuttaa, että eurooppalaisten paremman tulevaisuuden näkökulmasta on erittäin tärkeää sijoittaa yleissivistävään ja ammatilliseen koulutukseen; katsoo, että erityisesti strategisten kasvualojen työpaikoissa vaadittavat avaintaidot ja uudet taidot tarjoavat ihmisille uusia mahdollisuuksia ja lisäksi luovat perustan pitkän aikavälin kestäväälle taloudelliselle ja sosiaaliselle kehitykselle; pitää tässä yhteydessä tärkeänä sitä, että jäsenvaltiot ja kaikki asianosaiset toimijat varmistavat, että työntekijät saavat tarvitsemansa peruspätevyyden;
5. toteaa, että elinikäisellä oppimisella on tulevaisuudessa ratkaisevan tärkeä rooli työttömyyden ehkäisemisessä ja erilaiset työurat on otettava asianmukaisesti huomioon; katsoo, että tässä tarkoituksessa on lisättävä työntekijöiden tietoisuutta jatkuvan lisäkoulutuksen tarpeesta;
6. toistaa suhtautuvansa kriittisesti ministerineuvoston toteuttamiin vuoden 2011 talousarviota koskeviin leikkauksiin, jotka liittyvät EU:n tärkeimpiin koulutusalan ohjelmiin (elinikäisen oppimisen ohjelman varoja leikataan 25 miljoonaa euroa ja Ihmiset-ohjelmasta 100 miljoonaa euroa); toteaa, että kunnianhimoinen Eurooppa 2020 -strategia on näin ollen selvässä ristiriidassa talousarviorajoitusten kanssa;
7. katsoo, että ammatillista koulutusta koskevat EU:n ohjelmat ovat tehokkaita ja niitä olisi tuettava voimakkaammin tulevaisuudessa;
8. suosittelee kannustimien tarjoamista työnantajille, jotta nämä kannustaisivat työntekijöitään osallistumaan koulutusohjelmiin;

9. korostaa, että säännöllistä lisäkouluttautumista on edistettävä osana elinikäistä oppimista;
10. huomauttaa, että yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen kytkeminen toisiinsa ja erityisesti siirtyminen ammatillisesta koulutuksesta korkea-asteen koulutukseen edellyttää, että ammatillisen koulutuksen ja yliopistokoulutuksen yhdistämismahdollisuuksia laajennetaan siten, että kiinnitetään erityishuomiota niiden sisällyttämiseen urakehitystä koskeviin tiedotus-, ohjaus- ja neuvontajärjestelmiin; katsoo myös, että koulutuksen ja työnteon vuorottelulla varmistetaan, että ammatillisessa koulutuksessa olevat omaksuvat työmarkkinoilla vaaditut taidot;
11. korostaa, että tehokkaita synergioita ja koulujen, ammatillisten koulutuslaitosten, tutkimuskeskusten ja yritysten välisiä luotettavia yhteistyömuotoja on edistettävä paikallisella ja alueellisella tasolla, jotta koulutuslaitosten sisäänpääntyneisyydestä ja tietämyksen ja taitojen sekä toisaalta työmarkkinoiden tarpeiden välisestä epätasapainosta päästään eroon ja jotta nuoret ja etenkin naiset työllistyisivät paremmin – viitaten erityisesti ammatillisen jatkokoulutuksen tutkintoihin;
12. katsoo, että tiettyjä taitoalueita koskevan yleisen tiedon lisäämiseen tähtäävän uuden kieltenoppimisstrategian luominen helpottaa opettajien ja oppilaiden liikkuvuutta tulevaisuudessa; panee lisäksi merkille, että sujuvan siirtymisen takaaminen ammatillisesta koulutuksesta korkea-asteen koulutukseen edistää osaltaan ammatillisen koulutuksen houkuttelevuutta;
13. pitää mahdollisuutta liikkuvuuteen ammatillisen koulutuksen tärkeänä osana ja suosittelee näin ollen Leonardo da Vinci -ohjelman päivittämistä;
14. katsoo, että rajatylittävä liikkuvuus ammatillisen koulutuksen alalla on yhtä tärkeää kuin liikkuvuus yleissivistävän koulutuksen alalla, ja katsoo, että tällaista liikkuvuutta edistäviä toimia olisi lisättävä;
15. kehottaa edistämään luovuutta, innovatiivisyyttä ja yrittäjyyttä kaikilla koulutuksen tasoilla, myös ammatillisessa koulutuksessa, ja kaikkien opittujen taitojen, myös epävirallisen ja arkioppimisen kautta omaksuttujen taitojen, tunnustamista; kehottaa edistämään näitä periaatteita myös hankkeissa, joilla tuetaan tietämyksen ja taitojen siirtämistä sukupolvelta toiselle;
16. korostaa, että Euroopan väestön ikääntyneiden osuuden kasvaessa elinikäisen oppimisen ohjelmien merkitys kasvaa ja niitä on edistettävä;
17. katsoo, että yrittäjäkoulutuksen olisi kuuluttava olennaisena osana ammatilliseen koulutukseen siten, että kaikkien opiskelijoiden kiinnostus sitä kohtaan kasvaisi ja yrittäjyyden vahvistuminen voitaisiin taata Eurooppa 2020 -strategian mukaisesti;
18. panee merkille syvälle juurtuneet sukupuolistereotyytiat opetuskäytännöissä ja korostaa, että on hahmoteltava strategioita sellaisen sukupuolineutraalin koulutuksen käyttöön ottamiseksi, jolla voitaisiin myötävaikuttaa muun muassa sukupuolten tasa-arvoon siten, että naisilla ja miehillä olisi yhtäläiset mahdollisuudet päästä ammatilliseen koulutukseen ja työllistyä;

19. katsoo, että alue- ja paikallisviranomaisten tärkeänä tehtävänä on toimia yhteistyössä ammattioppilaitosten ja yritysmaailman kanssa ja auttaa ammatillisen koulutuksen tarjoajia sellaisen toimintaympäristön luomisessa, jonka avulla helpotetaan ammatillisessa koulutuksessa olevien opiskelijoiden menestyksestä siirtymistä työmarkkinoille;
20. kehottaa jäsenvaltioita luomaan koulutusväyliä nuorille, joilla ei ole mitään loppututkintoa tai alhainen koulutustaso, jotta he pääsisivät työelämään; kehottaa ongelman vakavuuden vuoksi käynnistämään nuorisotyöttömyyden torjuntaa koskevan pilottihankkeen, jolla jäsenvaltioita tuetaan koulujen, yritysten, nuorisotyön ja nuorten paikallisen verkostoitumisen toteuttamisessa;
21. kehottaa komissiota laatimaan kaavion, jossa annetaan kutakin aluetta koskeva yleiskuva ammattipätevyyksistä ja ammatillisen koulutuksen tarpeesta, ja päivittämään sitä säännöllisesti;
22. kehottaa komissiota jatkamaan muun muassa ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalaisessa viitekehyksessä (EQAVET) suositeltua laadunvarmistuksen tukemista ja sen johdonmukaista soveltamista, sillä sen avulla edistetään tehokkaasti innovointiprosessien toimintaa ja tehokkuutta, sekä Kööpenhaminan prosessissa kehitettyjen välineiden, kuten Europassin ja eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen (European Qualifications Framework, EQF), tukemista ja soveltamista; kehottaa jäsenvaltioita yksinkertaistamaan ulkomaisten ammattitutkintojen tunnustamista koskevia menettelyjä siten, että ammatilliset valmiudet voidaan osoittaa virallisten todistusten ohella koeajan perusteella, käytännön kokeilla ja teoriakokeilla sekä asiantuntija-arvioilla;
23. katsoo, että Kööpenhaminan prosessi ja Eurooppa 2020 -strategian asettamat haasteet edellyttävät muun muassa rakennerahastojen ja erityisesti Euroopan sosiaalirahaston kautta tähän tarkoitukseen myönnettäviä riittäviä varoja, kokonaisvaltaisempaa osallistumista laadukkaamman ammatillisen koulutuksen kehittämiseen konkreettisilla keinoin sekä uusien koulutusmuotojen ja -menetelmien sisällyttämistä muun muassa siten, että, annetaan näkyvyyttä opiskelijoiden menestystarinoille työmarkkinoilla, levitetään tietoa ammatillisen koulutuksen hyvästä maineesta merkittävässä yrityksissä ja annetaan lisää tietoa ja parempaa perehdytystä ammatillista koulutusta koskevista asioista ennen oppivelvollisuuskoulutuksen päättämistä; huomauttaa, että olisi erittäin arvokasta kannustaa kokemusten vaihtoon tukiohjelmista ja ulkomailla vietetyistä ajanjaksoista, kuten Leonardo da Vinci -ohjelmaan osallistumisesta;
24. suosittelee ammattioppilaitosten itsemääräämisoikeuden edistämistä suunnittelun, rahoituksen, hallinnon ja toiminnan arvioinnin alalla ja dynaamisempien menetelmien käyttöönottoa ammattioppilaitosten välisessä yhteistyössä;
25. kehottaa hallituksia edistämään sellaisen joustavan ammatillisen koulutuksen luomista, jossa otetaan huomioon yhteisöjen ja yritysten erityistarpeet, jotta saatua koulutusta voidaan hyödyntää kokonaisuudessaan, koulutus voidaan sovittaa yhteen yksityiselämän ja muun ammattitoiminnan kanssa ja edistää eurooppalaista liikkuvuutta siten, että kiinnitetään erityishuomiota syrjäytymisvaarassa olevien yhteisöjen mahdollisuuksiin päästä ammatilliseen koulutukseen, jotta nämä voivat kouluttautua pidemmälle;

26. muistuttaa, että ammatillisia koulutusohjelmia olisi laajennettava siten, että ne olisivat elinikäisen oppimisen ja ammatillisen perus- ja täydennyskoulutuksen periaatteiden mukaisia;
27. katsoo, että olisi korostettava jäsenvaltioiden eri koulutusjärjestelmien parempaa yhdenmukaistamista, jotta erot saataisiin tasoitettua ja todistusten ja tutkintojen vastavuoroinen tunnustaminen varmistettua jäsenvaltioissa siten, että voitaisiin edistää rajat ylittävää yhteistyötä ja liikkuvuutta.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	25.1.2011
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 30 –: 0 0: 2
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Maria Badia i Cutchet, Zoltán Bagó, Malika Benarab-Attou, Lothar Bisky, Piotr Borys, Jean-Marie Cavada, Santiago Fisas Ayxela, Mary Honeyball, Cătălin Sorin Ivan, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Emma McClarkin, Marek Henryk Migalski, Doris Pack, Chrysoula Paliadeli, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Marco Scurria, Joanna Senyszyn, Timo Soini, Emil Stoyanov, Hannu Takkula, László Tőkés, Corneliu Vadim Tudor, Gianni Vattimo, Marie-Christine Vergiat, Sabine Verheyen, Milan Zver
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Ivo Belet, Nadja Hirsch, Seán Kelly, Iosif Matula, Georgios Papanikolaou, Hella Ranner, Mitro Repo, Olga Sehnalová, Rui Tavares